

ZOOM IND PÅ FÆRDSLSREGLERNE

I dette undervisningsforløb arbejder eleverne med følgende delemler:

- Færdselsregler, tegn og risikoadfærd som cyklist. 2 lektioner - opgave 1 + 2.
- Planlægning af cykelrute med interessante locations i lokalområdet, praktisk cykeltræning og feedback. 3 lektioner - opgave 3.
- Planlægning, filmning og redigering af cykelfilm målrettet egen aldersgruppe. 2 x 6 lektioner - opgave 4.
- Visning af film for andre elever på skolen/upload til ABC.

I udskoling skal eleverne arbejde med færdselslære, så de kan lære at færdes sikkert og ansvarsfuldt i trafikken. Eleverne skal lære at færdes ifølge færdselsreglerne i trafikken og under hensyntagen til øvrige trafikanter. Det forventes, at eleverne opnår indsigt i og forståelse for deres egen og andre trafikanters ageren i trafikken samt forstår deres medansvar i trafikken.

Opgave 1: Færdselslovens særlige afsnit for cyklister - Færdselslovens kapitel 7

Lovskriften læses sammen med eleverne med henblik på at skabe fælles forståelse for, hvad loven siger om cyklister. Loven omformuleres mundtligt fra formelt sprog til forklaring med eksempler. Klassen researcher færdselsregler for medtrafikanter; fodgængere og bilister.

Relevante spørgsmål at besvare i denne samtale kunne være:

- Hvordan skal eleverne færdes på cykel i trafikken?
- Hvorfor er det vigtigt at overholde loven for cyklister?
- Hvilke færdselsregler findes for medtrafikanterne – fodgængere og bilister - i trafikken?

Særlige regler for cykler

§ 49. Cykel må ikke føres ved siden af andet køretøj. Hvor der er tilstrækkelig plads hertil, må to cyklister dog køre ved siden af hinanden, hvis dette kan ske uden fare eller unødigt ulempe. Gives der signal til overhaling, må cyklister ikke køre ved siden af hinanden, medmindre færdselsforholdene tillader eller nødvendiggør dette. Cykel med tre eller flere hjul må dog aldrig føres ved siden af anden cykel.

Stk. 2. Cyklist skal altid holde til højre på den vognbane, der er beliggende yderst til højre i færdselsretningen. Vognbanen ved siden af kan dog om nødvendigt anvendes under overhaling, såfremt denne ikke kan ske til højre.

Stk. 3. Før vejkryds skal cyklist, der skal lige ud eller svinge til venstre, uanset § 16, stk. 1 og 3, fortsat holde til højre på vejen. Såfremt en eller flere vognbaner ved afmærkning er forbeholdt de kørende, der skal

Zoom ind på færdselsreglerne - Lærervejledning - Udskoling

svinge til højre, er det dog tilladt cyklisten at placere sig ved linjen mellem den nærmeste vognbane, som ikke er forbeholdt de højresvingende, og højresvingsbanen. Cyklist, der ønsker at svinge til venstre, skal fortsætte gennem krydset til dets modsatte side og må først foretage svingningen, når det kan ske uden ulempe for den øvrige færdsel. Dette gælder uanset afmærkning, medmindre det fremgår af denne, at den gælder for cyklister. 1.- 4. pkt. gælder også ved kørsel over eller bort fra kørebanen uden for vejkryds.

Stk. 4. Cyklist skal under kørslen have begge fødder på pedalerne og mindst den ene hånd på styret.

Stk. 5. Det er forbudt at cykle på fortov eller gangsti, medmindre andet følger af de regler, der fastsættes af justitsministeren efter § 14, stk. 4. Cyklist kan dog køre over fortov og gangsti.

Stk. 6. Cyklist må ikke under kørslen holde fast i andet køretøj eller i fører af eller passager på andet køretøj.

Stk. 7. Cykel, der henstilles, skal holdes aflåst, medmindre henstillingen er ganske kortvarig.

§ 50. Barn under 6 år må ikke cykle uden at være under ledsagelse og kontrol af en person, der er fyldt 15 år.

Stk. 2. På en cykel må ikke befordres flere personer, end den er beregnet til. Transportministeren kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om transport af børn på cykel og personer i påhængsvogn (cykelanhænger) eller sidevogn, herunder regler om indretning af passagerers siddeplads og om cyklistens alder.

Stk. 3. På cykel må ikke medføres genstande, der er mere end 3 m lange eller 1 m brede. Genstande, der medføres, må ikke hindre cyklisten i at have fuldt herredømme over cyklen eller i behørig tegngivning. Transportministeren kan fastsætte bestemmelser om største længde, bredde, højde og vægt for genstande, som befordres på cykler, der er særligt indrettet til varetransport, samt på påhængskøretøj og sidevogn til cykel.

Opgave 2: Pas på dig selv og de andre i trafikken

Når eleverne færdes i trafikken på cykel skal de overholde færdselsloven og bruge tegn, så de kan passe på sig selv og deres medtrafikanter – altså optræde hensynsfuldt og udvise agtpågivenhed, som det kaldes i loven.

Nedenstående guide til tegn læses igennem med eleverne og følgende spørgsmål diskuteres:

- Hvordan skal færdselslovens § 32 stk. 2 og 4 forstås?
- Hvorfor er det nødvendigt at bruge tegn som cyklist?
- Hvilke forskellige typer af risikoadfærd kan elevernes aldersgruppe udvise som cyklister i trafikken?*

* *Manglende sikkerhedsudstyr, påvirkning af rusmidler, høj fart, mobiltelefon, musik i ørerne*

Guide - Tegn i trafikken på cykel

Den grundlæggende tegngivning

Som cyklist skal du altid give tegn ved retningsændring og stop; det fremgår af [Færdselslovens § 32 stk. 2 og 4](#). Cyklister viser af med arme og hænder. Når du svinger, rækker du armen ud i den retning, du svinger i – når du stopper, rækker du armen op.

Højresving:

Vis af med højre arm strakt ud.

Venstresving:

Vis af med venstre arm strakt ud.

Stop:

Se dig tilbage og ræk venstre arm i vejret med flad hånd. Det skal være venstre arm, da den er nemmest at se for bilister.

Tegn i lyskryds

I flere situationer kan det være svært at gennemskue, hvad der er den rette tegngivning – fx i kryds med trafiklys.

Stop ved rødt lys:

Du skal også give tegn til stop, når du standser ved rødt lys.

Højresving ved grønt lys:

Du skal vise af mod højre, før du drejer. Hvis du holder stille for rødt, og lyset skifter til grønt, skal du vise af, når du sætter i gang.

Venstresving i lyskryds

Bilister svinger direkte til venstre i lyskryds, når der er grønt og fri bane. Cyklister må også gerne svinge til venstre – men skal holde et orienteringsstop.

Lynguide til kørsel og tegngivning ved venstresving i lyskryds

Kør lige over krydset ved grønt lys.
Giv stoptegn og orienter dig bagud.

Gør et kort stop – vent med at dreje cyklen, til du kan fortsætte videre. Hvis der er trafikanter, der skal lige ud i krydset, må du vente med at svinge. Er der fri bane, kan du nu fortsætte til venstre i krydset i den retning, hvor der ellers er rødt.

Vis af mod venstre, når du sætter i gang og kører tværs over krydset.

Regler i rundkørsler

Undersøgelser viser, at bilister er langt mere opmærksomme på andre bilister end på cyklister, når de kører ind i en rundkørsel. Derfor er der grund til at være ekstra forsigtig i rundkørsler.

Når man kører ind i en rundkørsel:

Man skal ikke vise af, når man kører ind i en rundkørsel. En rundkørsel bliver betragtet som en fortsættelse af cykelstien. Man skal dog holde tilbage for trafikanter i rundkørslen.

Når man skal ud af en rundkørsel:

Når man skal ud af en rundkørsel, skal man vise af mod højre. Bilister, der skal ud af sidste vej i en rundkørsel, skal vise af mod venstre, men den regel gælder ikke for cyklister.

Opgave 3: Aktiv cykeltræning og udvælgelse af locations

Nu skal klassen ud at teste deres forståelse af færdselsreglerne. Grib cykelhjelm og gerne den gule vest og tjek lige først, om cyklerne er i orden. Cykelhjelm er ikke et lovkrav, men der er oftest regler på den enkelte skole med krav om netop at bære cykelhjelm på cykelture med skolen.

Forud for træningen skal I på klassen udvælge en rute, som I skal køre, hvor I får testet jeres viden og praktiske erfaring. Lav et kort over ruten og lad halvdelen af klassen cykle og den anden halvdel være færdselspoliti, der på udvalgte steder holder skarpt øje med cyklistens adfærd i trafikken og noterer både god og mindre god cykeladfærd. Bagefter bytter eleverne rolle.

Saml afsluttende op på klassen. Hvad var eleverne gode til? Hvad skal de forbedre? Hvor var de i tvivl om, hvad de skulle gøre?

Eleverne får i deres opgave følgende gode råd, inden de begiver sig ud i trafikken:

- Tag den med ro.
- Orienter dig bagud, før du overhaler andre cyklister.
- Køb inderst på cykelstien, så der er plads til, at andre kan overhale dig.
- Vær opmærksom i trafikken - lad fx mobilen blive i lommen.
- Vis dine intentioner: Ræk hånden ud, når du vil dreje. Ræk hånden op, når du vil stoppe.
- Lad være med at køre op foran alle de andre cyklister, der holder for rødt lys - med mindre du er den hurtigste af dem alle.
- Lad være med at holde på din ret, hvis det bringer dig i en farlig situation. Husk, at det trods alt er dig, der er den bløde trafikant.
- Træk din cykel i fodgængerfeltet. Og lad være med at cykle på fortovet.
- Undgå kørsel med hætte eller med meget høj musik i hovedtelefonerne.
- Afpas din fart efter forholdene. Det er ikke en rettighed at køre så hurtigt, man kan.
- Hvis der er en cykelsti, skal du bruge den. Er der ingen cykelsti, skal du cykle helt ude i højre side af vejen.
- Når der ikke er cykelsti helt op til krydset, skal du altid placere dig helt inde i højre side. Du skal være sikker på, at de højresvingende biler har set dig, før du kører frem.
- Hvis der er et lyssignal til cyklister, skal du rette dig efter det og ikke det store lyssignal.
- Når du skal til venstre i et kryds, skal du køre lige ud to gange. Når der er grønt lys og fri bane, kører du først over til hjørnet på den anden side. Her giver du tegn til stop, stopper og vender cyklen.
- Når du kører ind i en rundkørsel, skal du holde tilbage for dem, som allerede er inde i rundkørslen. Først når der er fri bane, må du køre ind.

Opgave 4: Filmproduktion – Cykelfilm for jævnaldrende

Opgave 4 er den afsluttende, men også mest tidkrævende del af forløbet. Her skal eleverne bruge den tilegnede viden og erfaring til at komponere, filme og redigere en kort cykelfilm.

Målet med filmen er, at de på deres egen måde skal få formidlet til jævnaldrende unge, hvordan man færdes som cyklist i trafikken, så man følger færdselsreglerne og tager ansvar for egen og andres sikkerhed.

Arbejdets faser:

- Brainstorm/gruppemindmaps med idéer til filmens indhold
- Plot og kompositionsform besluttet
- Storyboard fremstilles gruppevist
- Grupperne filmer med mobiltelefoner og redigerer på computeren
- Vis jeres film for jævnaldrende/upload til ABC

Vigtige ting at huske, når I laver cykelfilm:

1: Keep it simple.

2: Der skal kun være én hovedkarakter.

3: Der skal være et valg/en konflikt.

4: Film hver scene flere gange med forskellige perspektiver og vinkler

5: Der skal være gode billeder og god lyd. Vælg enten reallyd eller musik med voice-over.

Det kan anbefales at bruge Wevideo på Skoletube som redigeringsværktøj. Der står følgende om programmet:

WeVideo på Skoletube er verdens bedste online videoredigeringsprogram. Det fungerer på enhver computer og kan derudover med apps bruges på både iOS og Android telefoner og tablets. Bemærk at dette videokursus er delt i to sektioner; Timeline og Storyboard, fordi du kan vælge to forskellige brugerflader, når du vil redigere.

På Skoletube findes en tutorial-guide, når programmet åbnes.

N.B.: Vær opmærksom på, at der ikke må bruges underlægningsmusik med ophavsret, hvis filmen skal offentliggøres.

Mål til forløbets fire elevopgaver:

Zoom ind på færdselsreglerne 1

Trafikal adfærd

- Færdselsregler
- Egen sikkerhed
- Ansvar
- Konsekvensberegning

Zoom ind på færdselsreglerne 2

Trafikal adfærd

- Færdselsregler
- Egen sikkerhed
- Ansvar
- Konsekvensberegning

Zoom ind på færdselsreglerne 3

Trafikal adfærd

- Færdselsregler
- Egen sikkerhed
- Ansvar
- Konsekvensberegning

Zoom ind på færdselsreglerne 4

Trafikal adfærd

- Færdselsregler
- Egen sikkerhed
- Ansvar
- Konsekvensberegning